

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.п.н. Дора Левтерова-Гаджалова,

ПУ „Паисий Хилендарски“

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „професор“
в Софийския университет „Св. Климент Охридски“

по област на висше образование 1. Педагогически науки
професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика)

В конкурса за „професор“, обявен в Държавен вестник, обявен в ДВ, брой: 49, от дата 29.5.2020 година. В конкурса като единствен кандидат участва доц. д-р Емилия Евгениева от СУ „Св. Климент Охридски“ с 1 хабилитационен труд; 3 публикувани глави от колективни монографии; 2 статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, една от които на английски език в съавторство; 15 статии в доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове. Монографията и статиите са с пълно-текстово съдържание и с удостоверено публикуване.

Цялостната научна продукция на кандидатката, включва 2 монографии, четири самостоятелни глави от колективни монографии, 5 статии и доклади публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни, 40 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове; съставител на 2 сборника с научна продукция; 4 речника в съавторство в областта на специалната педагогика; 15 доклада на конференции; 4 постера на доклади на международни конференции; 4 рецензии на книги в областта на специалната педагогика; 4 представяния на нови книги;

Във връзка с минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ се установи следната фактология за кандидата:

Група показатели А	50 точки
Група показатели В	100 точки
Група показатели Г	220 точки
Група показатели Д	150 точки

Видно е че научната продукция на кандидата доц. д-р Емилия Евгениева по отделни показатели Г, Д и Е надвишава минималните изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“, а по показатели А и В минималните изисквания са изпълнени.

От всички представени публикации на кандидатката доц. д-р Емилия Евгениева се приемат за изразяване на становище всички, освен публикуваните глави в колективни монографии, тъй като за тях не са представени разделителни протоколи. Разпределението на научните трудове по рубрики: език на публикуване и публикуване в страната и в чужбина, е както следва, 16 от статиите са публикувани в български научни издания и 1 в англоезично научно издание по Web of science, Scopus.

1. Кратки биографични данни на кандидата

Кандидатът притежава ОКС „Бакалавър“ по „Българска филология“; ОКС „Магистър“ по „Специална педагогика – педагогика на “; образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Специална педагогика“, от 2007 година е доцент по „Специална педагогика“ в СУ „Св. Климент Охридски“.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Учебната заетост на доц. Евгениева през последните пет години надвишава изискуемата и варира за отделните учебни години от 1816 часа до 3030 часа.

Научната и научно-приложна дейност на кандидатката би могла да се прецизира в няколко основни научни пространства:

- интерпретация и модели за реорганизация на учебното съдържание за потребностите на ученици с проблеми в езиковото развитие;
- обстойни тълкувания на фактори на средата на обучение за ученици със специални образователни потребности. ;
- обособяване на специфичната роля на мениджмънта на процеса на обучение при изграждане на фрагменти от средата на приобщаване;
- усъвършенстване на качеството на обучение на студенти от професионално направление „Педагогика“.

Доц. Евгениева е участвала като експерт в два международни проекта, единият по програма Хоризонт 2020, а другият по ОП Структурни фондове; като академичен наставник в проект „Студентски практики - фаза 1“ по ОП НОИР. Участвала е в 3 проекта към НИС – СУ „Св. Климент Охридски“.

Била е консултант във втори етап на конкурса за директори „Иновативни практики в управлението“ в тематична област „Иновативни подходи в управлението за развиване на граждански и социални компетентости у учениците“ по изпълнение на Дейност 4.2. от Националната програма „Квалификация“ за 2012 г. Разработвала е технически задания за провеждане на обществена поръка за избор на изпълнител по проект „Квалификация на педагогически специалисти“ по ОП РЧР; за рамка на проект за държавен образователен стандарт за статут на педагогически специалисти и директори на образователни институции. Участвала е в комисии за провеждане на конкурс „Иновации в управлението“ по Национална програма на МОМН „Квалификация“ и за оценяване на конкурсните разработки.

Разработвала е учебни програми сред които по „Методика на обучението по български език и литература за ученици със СОП“, „Специфика на езиковото обучение“, „Дизонтогенеза на езика и речта“ и други.

Доц. д-р Евгениева е ръководител на магистърска програма по „Специална педагогика“ за завършили други педагогически специалности за периода 2012-2014, 2015-2018 за български и чуждестранни студенти.

Успешно и ефективно работи с докторанти, като е била научен ръководител на 11 успешно защитили докторанта, като 7 от тях защитават дисертациите си на английски език.

Публикациите на доц. д-р Евгениева са познати на научната общност и тяхното цитиране е както следва:

- цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световно известните бази данни с научна информация или монографии или колективни томове – 1 цитиране;

- цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране – 12 цитирания;

- цитирания или рецензии в нереперирани списания с научно рецензиране – 4 цитирания.

3. Научни и научно-приложни приноси

Основните научно-изследователски интереси, научните и научно-приложните постижения на доц. Евгениева могат да се обособят в няколко научни пространства:

- *иновациите и парадоксите на приобщаващото образование*, отразени в реабилитационния труд „Приобщаващо образование – иновации и парадокси“. В реабилитационния труд се преплитат аксиологичния и аксиоматичния подход в различни изследователски етапи за тълкуване на приобщаващото образование. В импресионалистичен стил се интерпретират педагогически, социологически, административни, персонални, национални и международни позиции за съдържанието на образованието и смисъла на приобщаващото образование.

- *реорганизация на учебното съдържание за потребностите на ученици с проблеми в езиковото развитие.* Доказани са по нов начин моделите за редукция на учебно съдържание при обучението на деца и ученици със специални образователни потребности. Обосновани са предпоставки в езиковата структура, които са основание за съдържателна редукция на учебното съдържание. Обосновани са иновативни принципи на организация на учебния процес, които поддържа реорганизирано учебно съдържание. Мотивирана е възможността на реорганизираното езиково съдържание да послужи за ядро на индивидуализирано обучение на ученици със специални образователни потребности.

- *изведени са нови фактори на средата на обучение, които повишават ефективността на интеграцията на ученици със специални образователни потребности.* Описано е влиянието на културните фактори върху процеса на обучение в интегрирана среда. Анализирани са взаимодействието между средата и нейната организация за потребностите на създаване на приемаща среда. Направено е проучване и описание на необходимостта от анализиране на състоянието на процеса на приобщаване чрез характеристиките на генерациите, дигиталната компетентност и неформалното образование.

- *мотивирана е специфичната роля на мениджмънта на процеса на обучение при изграждане на фрагменти от средата на приобщаване.* Доказана е необходимостта от използване на нови фактори за оценка и анализ на средата на приобщаване в условията на дигитална среда на обучение. Описана е системата от промени на общата среда, които водят до промени на средата за приобщаване и необходимостта от преодоляване на уроко-центричния подход. Предложена е иновация за устойчиво развитие и ефективно използване на индивидуалния подход при обучението в условията на приобщаване на различните ученици. Разработен е фрагмент за интегриране на арттерапевтични подходи при работа с различни групи нарушения. Моделирана е възможност за разширяване на публичното присъствие на училищната институция чрез училищния сайт.

- *повишаване на качеството на обучение на студенти от професионално направление „Педагогика“.* Предложени са критерии за оценка на ефективността на професионалната практическа подготовка на студентите. Въведена е система за антиплагиатство в при дистанционно обучение в бакалавърски и магистърски програми на обучение. Разработена е структура за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти, заемащи нова за системата на образование длъжност. Консултиране и разработване на проекти за иновативни подходи за развитие на граждански и социални компетентности.

4. Оценка на личния принос на кандидата

Личният принос на доц. д-р Емилия Евгениева за развитие на специално-педагогическото познание в теоретичен и в практически аспект е неоспорим. Формулираните приноси и получените резултати са лична нейна заслуга.

5. Критични забележки и препоръки

В публикациите на доц. Евгениева има ясно открити иновативни аспекти, свързани с позитивната приобщаваща среда за ученици със специални образователни потребности, които могат да се разработват продължаващо с успешна научна теоретична и практическа приложимост.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от доц. д-р Емилия Евгениева **отговарят на всички на** изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ).

Кандидатката в конкурса е представила **достатъчен** брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“ и „доцент“. В работите на кандидатката има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание като представителна част от тях са публикувани в списания и научни сборници, издадени от международни академични издателства. Теоретичните ѝ разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа. Научната и преподавателската квалификация на доц. д-р Емилия Евгениева е несъмнена.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **положителна** оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Факултета по науки за образованието и изкуствата към СУ „Св. Климент Охридски“ за избор на доц. д-р Емилия Евгениева на академичната длъжност „професор“ в СУ „Св. Климент Охридски“ по професионално направление 1.2. Педагогика (Специална педагогика)

11.09. 2020 г.

Рецензент:

(проф. д.п.н. Дора Левтерова - Гаджалова)